

KULKU

MUSTANKORKEA

Hyvää biojätteestä jo **30 v**

Kiitos lajittelijoille! s. 12

04

Peltsin elämykset luonnosta

08

Puutarhajätteet maksutta

10

Hävitä haitalliset vieraslajit

16

Kierrätysauto liikkeellä

MUSTANKORKEA

Kierrätyksen mahdollistaja.

4

Lomalle ja
retkelle
luontoon

KULKU 1/2026

- 3 Pääkirjoitus
- 20 Puuhasivu

Päivän polttavat

- 4 Peltsi ja luontoelämykset
- 10 Vieraslajit
- 12 Biojäte 30 vuotta
- 14 Asukaskysely

Parasta perusmaksulla

- 8 Puutarhajätteet ilmaiseksi
- 9 Kierrätysvalmennuksessa kysyttyä
- 16 Kierrätysauto
- 18 Kierrätysauton aikataulu

Yhteistyössä

- 19 Jyväskylän seudun jätelautakunta

Seuraa Mustankorkeaa myös somessa.

Mustankorkea Oy:n asiakaslehti

ISSN 2489-3943

Päätoimittaja: Piia Aho

Toimitus: Päivi Peltola ja
Skarppi Kirjoituspalvelut

Valokuvat: Anne Kalliola, Päivi Peltola
ja Peltsin kotiarkisto

Kannen kuva: Sami Jumppanen

Taitto: Tmi Syaani

Painopaikka: 4M Suomi Oy

8 Puutarhajätteitä otetaan
vastaan kuudessa paikassa

10 Näin torjut Jyvässeudun
yleisimmät vieraslajit

16 Kierrätysauto liikkeellä
toukokuussa

Biojätteen lajittelu on askel kohti omavaraisuutta

TULLESSANI AIKONANI Jyväskylään opiskelemaan omaksuin biojätteen lajittelun saman tien. Nyt ihmettelyni aiheeksi on noussut se, kuinka edistysellinen asia lajittelu tuolloin oli. Lain edellyttämä biojätteen erilliskeräys tuli voimaan vasta toissa vuonna. Eipä sitä olisi 90-luvun jyväskyläläisenä uskonut, että vielä 2020-luvullakin biojätteen erilliskeräys olisi joillakin alueilla Suomessa uutta!

BIOJÄTTEEN OSALTA

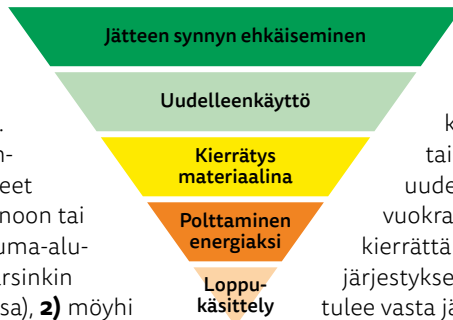
kuulun kotikompostoijiin. Tässä vinkkini muille kompostoijille: **1)** Imeytä nesteet talouspaperiin, munakennoon tai muovittomiin saunan istuma-aluusiin (viemärikin kiittää, varsinkin nestemäisen rasvan kanssa), **2)** möyhi kompostia säännöllisesti ja **3)** lisää (talvella lämmintä) tukiainetta ruuantähtöiden "ympäri".

JOS ET HARRASTA kompostointia, niin biojätteesi tulevat Mustankorkean biokaasulaitokselle, jonka biokaasulla itsekin ajelen. Muistathan, että kananmunankuoret sekä isot siemenet ja luut voi laittaa sekajätteeseen (ne eivät hajoa biojätteen käsittelyssä). Voit myös tehdä munankuorista hienojakoista kalkkijauhetta tai työllämmmin valmistettavaa kalkkivettä puutarhaan. Kalkitus laskee maan happamuutta ja auttaa kasveja saamaan ravinteita paremmin käyttöön. Ja ilmeisesti jotkut tekevät

kananmunankuorista kalkkirouhettakin, jota käyttävät esimerkiksi leivonnassa.

TÄSSÄ AJANHETKESSÄ huoltovarmuus ja osittainen omavaraisuus ovat omalla arvostuslistallani korkealla. Mustankorkean

tuotteet – biokaasu ja multa – ovat kierrätystä parhaimmillaan. Kuluttajana vastuullista toimintaa on käyttää esineet loppuun tai mahdollistaa niiden uudelleen käyttö myymällä, vuokraamalla, lainaamalla tai kierrättämällä. Puhutaan etusijajärjestyksestä (kuva), jossa kierrätys tulee vasta jätteen syntyä ehkäisemisen ja uudelleen käytön jälkeen.

ENÄÄ KAAATOPAIKKOJA ei varsinaisesti ole, sillä vain muutamia jätelajeja (esim. asbesti ja mineraalivilla) loppusijoitetaan. Jätelakikin on etenemässä kohti kiertotalouslakia ja uusia termejä tulee käyttöön. Keski-Suomessa Mustankorkea mielletään yhä kaatopaikan synonyymiksi, mutta toivottavasti tulevaisuudessa yhä vahvemmin kiertotalouden osaamiskeskittymäksi. Siinäpä meille tavoitetta! ♻️

Syntypaikkalajitteluintoa,

*Mari Rautio
laatu-, turvallisuus ja ympäristöpäällikkö*

Toimittajan työ on syventänyt Peltsin luontosuhdetta:

Elämyksiä ei tarvitse hakea kaukaa

Aina lomalle ei tarvitse lähteä lentokentän kautta. Hienoja luontoelämyksiä voi saada missä tahansa, kun uskaltautuu näkemään myös lähelle.

Näin ajattelee koko kansan tuntema luontotoimittaja Peltsi.

YLEN LUONTOTOIMITTAJA, eräretkeilijä ja perheenisä **Mikko "Peltsi" Peltola** toivoo Mustankorkean haastattelua alkuvuonna aamukahdeksaksi. Silloin hän on jo saatellut lapset koulumatkalle ja ehtii hiihtolenkille ennen töitä. Peltsi ulkoileekin joka päivä lähimetsissä, ja usein hän polkee pyörällä töihin – tai talvella hiihtää.

– Silloin saa kuulla olevansa reipas, vaikka minusta se ei ole maailmaa mullistava suoritus, hän naurahtaa.

Retkeilyohjelmien toimittaminen on muokannut Peltsin luontosuhdetta syvällisemmäksi. Hän on huolestunut niin Itämeren tilasta kuin luonnonvarojen tuhlaamisesta, mikä näkyy esimerkiksi nykyrakentamisessa.

– Lapsuuskouluni on hyvä esimerkki. Kun koulu purettiin uuden tieltä, luonnonmukainen ja metsäinen piha korvattiin metalliaitojen ympäröimillä karsinoilla.

ETELÄNLOMILLE PELTSI ei kaipaa, mutta teini-ikäisten lasten toiveesta perhe käy välillä myös ulkomailla. Yksi Peltsin mieleenpainuvimmista kotimaanreissuista oli vaellus Korvatunturille kovilla pakkasilla, jolloin luonto on hänestä kauneimmillaan. Hän ei arvota matkoja niiden vaativuuden tai mitan mukaan.

– Tiistai-illan retki lähimetsään syömään rusinoita on minulle yhtä tärkeä kuin pitkä Lapin-vaellus.

"En arvota reissua sen vaativuuden tai mitan mukaan. Tiistai-illan retki lähimetsään on minulle yhtä tärkeä kuin Lapin-vaellus."

Peltsi myös myöntää, että menee mielellään uudelleen samoihin tuttuihin paikkoihin.

– Olen käynyt 35 kansallispuistossa ja mietin, jos tulisi käytyä vielä kuudessa jäljellä olevassa, mutta sitten huomaankin meneväni taas Kiilopäälle.

Keski-Suomestakin hänellä on paljon hyviä retkimuistoja.

– Perhokalastusinnostukseni alkoi itse asiassa Laukaan Kuusaankoskelta, ja Konneveden kosket ovat maan parhaita taimenkoskia.

KUN LAPSET OVAT mukana retkellä, tahti hidastuu ja matkat lyhenevät, ja se on auttanut huomaamaan, ettei samalla reissulla tarvitse ehtiä moneen paikkaan. Suositun *"Peltsi ja Osmo"* -ohjelman myötä moni on viritellyt Peltsin harteille Super Isän viittaa, mutta itse hän ei sitä allekirjoita.

Peltsillä on Keski-Suomesta
paljon hyviä retkimuistoja.
- Perhokalastusinnostukseni alkoi itse
asiassa Laukaan Kuusaankoskelta, ja
Konneveden kosket ovat maan parhaita
taimenkoskia. Ne houkuttelevat
ulkomaisiakin kalastajia, koska
Konnevedellä on jotain, mitä monista
kalastuskohteista puuttuu: kaloja.

TOP 5 -vinkit luonnon huomioimiseen reissussa

- 1** Kanna repussa aina mukana roskapussia: lajittele jätteet kotona.
- 2** Kuljeta juomat kestävässä termos-, alumiini- tai muovipulloissa.
- 3** Kerää pakkaus- ja käärepaperit huolellisesti talteen.
- 4** Vältä peseytymisessä ja tiskaamisessa pesuaineita.
- 5** Älä jätä vessapapereita tuulen vietäväksi.

Peltsi liikkuu luonnossa paljon niin töiden ansiosta kuin vapaa-ajallakin. Hänestä paras kulkumuoto on polkupyörä, jonka pakkaaminen vaatii hieman suunnittelua. Mitään turhaa ei kannata kantaa mukana. KUVA: TAPANI LEPPÄNEN

– Olen isänä hyvin tavallinen, mutta ajattelen, että lasten kanssa pitää tehdä asioita. Se ei ole mitään ihmeellistä tai sankarillista.

Isänä hän ei koe tarvetta olla jatkuvasti liikkuva superpallo, mutta omatunto alkaa soimata, jos viikossa kuluu liian monta vapaa-iltaa sohvalla, jossa kukin keskittyy omiin älylaitteisiinsa.

– Siksi käymme lasten kanssa 3–4 kertaa viikossa hiihtämässä, uimassa tai kesällä skuuttiradalla.

POHJOISEN SUUNNATESSAAN Peltsi pyrkii suosimaan juna.

– Silloin valmistautuminen on huoellisempaa ja pakkaaminen kompaktia automatkailuun verrattuna. Polkupyörä on pakattava junaan niin, että kaikki tarvittava on valmiiksi pyörän päällä.

Vaikka Peltsi on intohimoinen pyöräilijä, autokoulunopettajan poikana hän on saanut vahvan kasvatuksen myös yksityisautoiluun.

– Meillä on kyllä auto, mutta elämä ei pyöri sen ympärillä. En esimerkiksi ollenkaan ymmärrä, miksi kilometrin päässä olevalle kuntosalille mennään autolla. Nyt ajan täyssähköautolla, ja aikaisemmin meillä oli kaasuauto.

KESTÄVÄMPI RETKEILY alkaa jo kaupasta. Peltsi ymmärtää hyvin retkivarusteisiin liittyvän innostuksen, koska harrastaa itsekin monia eri lajeja. Tärkeintä on silti hankkia tavaraa vain tarpeeseen.

– Itse ostin viimeksi retkiluisteluun heittoliinan. Se on ihan ehdoton turvallisuusvaruste.

Hän myöntää, että vaatteita tulee hankittua helposti liikaa.

– On kuitenkin aivan oma nautintonsa löytää pitkäikäinen luottovaate, kuten hyvät vaellushousut.

Kaikki juotavat Peltsi kuljettaa reissuilla mukana kestävässä termos- ja muovipulloissa. Retki-ruokien suhteen hän myöntää olevansa laiska.

– Ateriat hoituvat pääasiassa valmispusseilla, mutta ainakin ne on kevyt kantaa mukana ja vielä kevyempiä tuoda pois. ♻️

**Lue lisää
Peltsin
retkeilystä!**

Mikko "Peltsi" Peltola

Ikä: 52 vuotta

Perheenjäsenet: Vaimo, kaksi teini-ikäistä lasta ja koira

Asuinpaikka: Helsinki

Ammatti: Luontoliikunnan puolestapuhuja ja Ylen toimittaja vuodesta 1999

Tärkein retkivaruste: Tuubihuivi (tärkeintä on pitää kaula lämpimänä!)

Viimeisin retkikohde: Riisitunturin kansallispuisto

Rakkain retkikohde: Kiilopää

Paras kulkumuoto: Polkupyörä

Vinkki luonnossa liikkujille: Kun luontoon jää mahdollisimman vähän jälkiä, itsellekin tulee parempi mieli.

KUVA: SAMI JUMPPANEN

Puutarhajätteet ilmaiseksi toukokuussa

Leikkaa talteen!

Toukokuu on jälleen puutarhajätteiden maksuton kuukausi! Muista lajitella puutarhajäte jo kotona, niin asiointi sujuu vikkelästi.

Toukokuussa maksutta:

Risut ja oksat

- risut ja oksat
- puupöllit ja muut luonnonpuut

Haravointijäte

- puun lehdet
- kasvien ja kukkien naatit ja rikkaruohot
- kävyt ja neulaset
- olki ja heinä

Orapihlaja

- orapihlaja

Vieraslajit

HUOM! Vieraslajit (esim. lupiini, jättiputket ja kurturuusu) **eivät kuulu** maksuttomaan puutarhajätteeseen. Niitä vastaanotetaan lajittelupihalla omalle jätelavalle pienkuormamaksulla. Vieraslajit täytyy säkittää, jotta ne eivät pääse leviämään ympäristöön.

Vastaanottopaikat toukokuussa:

Jyväskylä, Mustankorkean jätekeskus

Laukaa, Laukaan pienjäteasema

Toivakka, Ajakantien varressa

Lievestuore, Mörkökorventie 41

Tikkakoski, Autiokankaantie 3

Korpilahti, Teletie 1

Lisätietoja lajittelusta, aukioloajat ja ajo-ohjeet: mustankorkea.fi

→ Puutarhajätteen vastaanotto

Tiesitkö?

Meille voi tuoda puutarhajätteitä ympäri vuoden päivämaksulla. Se tarkoittaa, että saat tuoda päivän aikana niin monta kuormaa, kuin ehdit. Katso hinnasto nettisivuilta!

Lajittelupiha auki helatorstaina

Mustankorkean lajittelupiha on auki helatorstaina 14.5. klo 9–14. Tervetuloa!

Muut toimipisteemme ovat suljettuja helatorstaina. Katso kaikki aukioloaikamme mustankorkea.fi tai QR-koodista.

Puutarhajätteestä kysyttyä

Q&A

Voiko puutarhajätteitä laittaa biojätteeseen?

Biojäteastiaan voi laittaa pieniä määriä puutarhajätettä, kuten kuihtuneita kukkia, ruukkumultaa ja pieniä määriä leikattua nurmikkoa tai lehtiä. Suuret määrät puutarhajätettä täytyy tuoda puutarhajätteen keräykseen ilmaiseksi toukokuussa tai ympäri vuoden päivämaksulla.

Miksi puutarhajätteitä ei vastaanoteta ilmaiseksi myös syksyllä?

Puutarhajätteitä tuodaan Mustankorkealle eniten keväällä, minkä takia ilmainen puutarhajätteen kuukausi on toukokuussa. Syksyllä maksutonta keräystä on kokeiltu ja sen ajankohdan määrittäminen on vaikeaa. Joillekin ajankohta oli liian aikaisin, toisille liian myöhään.

Jätelain mukaan jätteiden käsittely on katettava jätetuottajilta perittävillä maksuilla. Se tarkoittaa, että jokainen tuoja maksaa omasta jätteestään aiheutuvat käsittelykulut. Jos vastaanotto olisi maksuton kaksi kertaa vuodessa tai ympäri vuoden, kustannukset katettaisiin välillisesti kaikkien asukkaiden kustannuksella – myös niiden, jotka eivät asu omakotitalossa ja joilta ei synny puutarhajätteitä.

Joissakin kaupungeissa käytännöt voivat vaihdella ja kustannukset on sisällytetty esimerkiksi perusmaksuun tai korkeampiin jäteastian tyhjennyksiin. Meillä jätemaksut ovat 8. halvimmat Suomessa.

Kuuluvatko omenat puutarhajätteeseen?

Eivät kuulu, vaan niille on oma keräyspaikka lajittelupihalla, jonne niitä voi tuoda pienkuormamaksulla. Samaan keräyspaikkaan kerätään ylijääneet ja pilaantuneet omenat sekä muumio-omenat, eli omenat, joihin on iskenyt sienitauti.

Pienet määrät omenoita voi hävittää kodin jäteastiossa, kunhan astioiden painorajat eivät ylity. Esimerkiksi 240-litrainen jäteastia saa painaa maksimissaan 40 kiloa. Pienen määrän tavallisia omenoita voi hävittää biojätteessä, mutta muumio-omenat täytyy pussittaa ja laittaa sekajätteeseen.

Omenoita, kuten muitakaan jätteitä, ei saa kipata metsään. Ne voivat houkutella tuhoeläimiä (kuten rottia) sekä levittää muumiotautia tai muita itiölevitteisiä taudin aiheuttajia. Lue lisää:

mustankorkea.fi/muumio-omenat 🗑️

Neuvoja jäteasioissa 24/7

mustankorkea.fi

Mustankorkean asiakaspalvelu apunasi

Mustankorkean asiakaspalvelu auttaa kaikissa jätehuoltoon ja kierrätykseen liittyvissä asioissa. Nettisivuiltamme löydät myös jätehaun, chatin sekä Omajätehuollon "Asioi verkossa" -painikkeen alta.

Neuvonta ja verkossa asiointi

mustankorkea.fi

Chat-asiakaspalvelu

Arkin ma–pe 8–22, la–su 10–18
mustankorkea.fi

Asiakaspalvelu

Arkin ma–pe 9–15
asiakaspalvelu@mustankorkea.fi
P. 010 325 3900
Puhelun ja jonotuksen hinta pvm/mpm.

Toimisto

Kuukauden ensimmäinen
arkimaanantai 9–15
Kiväritehtaankatu 6 C, 40100 Jyväskylä

Mustankorkean lajittelupih

Arkin ma–pe 7–19,
kesällä (touko–elo) myös la 9–14
Ronsuntaipaleentie 204, 40500 Jyväskylä

Laukaan pienjäteasema

Arkin ti ja to 14–19,
kesällä (touko–elo) ma–pe 14–19
Katajamäentie 6, 41340 Laukaa

Näin torjut vieraslajeja

Jyvässeudulla yleisimpiä haitallisia vieraslajeja ovat lupiini, jättipalsami, jättiputket ja uusimpana viitapihlaja-angervo. Näistä etenkin jättiputkiin suhtaudutaan vakavasti, sillä ne voivat aiheuttaa herkästi palovammoja.

Oikeilla torjuntakeinoilla voi myös säästää rahaa.

VIERASLAJIT OVAT lajeja, jotka eivät kuulu kasvistoomme. Ne ovat levinneet meille ihmisen vaikutuksesta. Kaikki vieraslajit eivät kuitenkaan ole haitallisia ja osa lajeista on haitallisia vain meillä Suomessa, osa koko Euroopassa. Uusia haitallisia vieraslajeja tunnistetaan lähes vuosittain.

JÄTTIPUTKIRYHMÄSTÄ KAUKASIANJÄTTIPUTKI on yleisin. Sen lisäksi muita jättiputkia ovat persianjättiputki ja armenianjättiputki.

– Jättiputket ovat 3–4-metrisiä ja joskus ne sekoitetaan ukonputkeen, joka kuuluu luontoomme. Ukonputket ovat huomattavasti pienempiä, kertoo Jyväskylän viherasiantuntija **Päivi Kortelainen**.

Jättiputkien poltinkarvat voivat polttaa ihoa etenkin auringonvalossa. Niitä torjuttaessa täytyy olla hyvät käsineet ja muut suojarusteet.

– Jättiputkien torjunnassa tärkeintä on estää siementen leviäminen, sillä ne pysyvät itämis-kelpoisina maassa jopa kymmenen vuotta. Jos

jättiputkia ei ole paljon, ne voi kaivaa pienikokoisina juurineen maasta alkukesästä.

Jos torjunnan tekee ennen kukintaa, voi jättiputken jättää maahan. Tällöin on huolehdittava, että kasvi ei pääse uudelleen juurtumaan maahan. Muussa tapauksessa jättiputket hävitetään säkitettynä ja maksullisena vieraslajijätteenä, jota vastaanotetaan Mustankorkean lajittelupihalla.

LUPIINI JA JÄTTIPALSAMI leviävät nopeasti.

Kasvuston niittäminen oikeaan aikaan ennen siementen muodostumista hillitsee kasvien leviämistä. Yleensä juhannuksen tienoo on hyvä aika lupiinin niittämiseen.

– Jos lupiini ei ole ehtinyt tehdä siemeniä eli ruskeaa palkoa kukkavanaan, kasvin voi kitkeä ja jättää kitkemisen jälkeen maahan, Kortelainen neuvoo.

Jättipalsamin voi poistaa samalla tavalla. Jättipalsami on 1-vuotinen kasvi, jonka siemenet pysyvät itävänä maassa 3–4 vuotta. Jos sen

Mustankorkean jätekeskuksella torjuttiin viime kesänä jättipalsamia. Haitallisten vieraslajien torjuntaa edellytetään myös ympäristöluvassa. Torjuntaa tekemässä oli muun muassa Henni Moilanen TL-Maintista.

Espanjansiruetana on myös haitallinen vieraseläinlaji, joka on yleensä 7–14 senttiä pitkä. Sen lima voi erittää bakteereja, mm. listeriaa. Espanjansiruetana on ruskea tai punaruskea, eikä sitä kannata sotkea mustaan ukkoetanaan. Espanjansiruetana syö myös koirankakkaa, minkä vuoksi onkin tärkeää, että lemmikkien omistajat keräävät jätökset luonnosta.

niittää tai kitkee säännöllisesti, eikä anna kehittää uusia siemeniä, siitä pääsee eroon.

KAIKKIA VIERASLAJEJA otetaan vastaan Mustankorkean lajittelupihalla säkitettynä maksullisena vieraslajijätteenä, mutta viitapihlaja-angervolla on muitakin vaihtoehtoja.

– Jos viitapihlaja-angervon leikkaa pois ennen sen kukkimista, kasvijätteessä ei ole siemeniä. Silloin jätettä ei tarvitse säkittää, vaan sen voi hävittää risuna puutarhajätteessä ja hintakin on edullisempi. Tällöin täytyy varmistua siitä, että risujätteen seassa ei ole kukintoja, juuria tai maavarsia, kertoo Mustankorkean ERP- ja ympäristöasiantuntija **Salla Leskinen**.

Viitapihla-angervon hävittämistä voi tehostaa kaivamalla sen juuret pois maasta. Silloin sekä juuret, maavarret että maavarrenpalat on suljettava tiiviisti säkkiin ja tuotava jätekeskukselle maksullisena vieraslajijätteenä. Sama ohje koskee kasvustoa, jossa on jo kukintoja.

– Toinen työläämpi vaihtoehto on erotella kasvista pois kaikki kukinnot ja siemenet ja tuoda viitapihlaja-angervon oksat puutarhajätteisiin risujätteenä, Leskinen kertoo. ♻️

Lue lisää vinkkejä

vieraslajien hävittämisestä esimerkiksi polttamalla tai peittämällä QR-koodista!

”Jyväskylässä haitallisia vieraslajeja saa torjua kaupungin omistamilta mailta ilman erillistä lupaa, mutta asiasta kannattaa ilmoittaa kaupungille. Kesällä 2026 pelataan jälleen Crowdsorsa-peliä, jossa on jaossa reilut 5 000 euroa. Pelissä torjutaan jättipalsamia.”

Päivi Kortelainen, viherasiantuntija

”Laukaassa kitkentään pitää kysyä ensin lupa kunnalta, mutta luvan saa herkästi. Vieraslajeja hävitetään Wanted-yhteistyöhankkeella yhdessä Japan kanssa. Sen tiimoilta kuntalaisille järjestetään torjuntatalkoita.”

Paula Nieminen,
yhdyskuntatekniikan työnjohtaja

”Muuramessa haitallisia vieraslajeja saa torjua, mutta torjunnasta on hyvä ottaa yhteyttä kuntaan. Kuntalaisten apua todella tarvitaan! Budjettisyistä Crowdsorsa-peliä ei oteta käyttöön, mutta Wanted-yhteistyöhanke jatkuu.”

Minna Hiekkola, vihertyönjohtaja

”Toivakassa ei ole tehty periaatepäätöstä, mutta lähtökohtaisesti vieraslajeja saa torjua kunnan alueella. Viime vuonna tarjoukset pyydettiin yhdessä Joutsan kanssa. Crowdsorsa-peliä pelataan Toivakassa myös kesällä 2026, jolloin torjutaan jättipalsamia ja lupiinia.”

Tapio Tervala, ympäristötarkastaja

MUSTANKORKEA

Hyvää biojätteestä jo **30 v**

Olet hyvä, kun lajittelet. Kiitos.

Perunankuoret, kahvinporot, pehmopaperit ja muut biojätteet kuuluvat biojäteastiaan. Pieneltä tuntuva arjen teko on hyväntekemistä kotiseudullemme, Suomelle ja ympäristölle.

Täällä meidän kulmillamme biojätteen lajittelussa on oltu todellisia bioneereja. Biojätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä on tehty jo kolmen vuosikymmenen ajan.

Viime vuonna alueeltamme kerättiin yli 12 000 tonnia biojätettä. Siitä valmistettiin noin 44 000 tonnia multaa ja 733 tonnia biokaasua.

Se tarkoittaa jopa paria miljoonaa multasäkkiä ja hyvinkin viittätoista miljoonaa ajokilometriä uusiutuvalla energialla.

Mustankorkea kiittää sydämellisesti kierrättäjiä. Hyvin me vedämme!

Etsimme pisimpään lajitelleita

Ilmoittaudu ja voita biokeräysastia

Kuulutko ehkä jopa 30 vuotta biojätteensä lajitelleiden kunniaakkaaseen joukkoon? Olisi hienoa kuulla pitkäaikaisista hyväntekijöistä. Ilmoittaudu alla olevassa osoitteessa mielellään heti ja viimeistään 30.5.2026. Kaikkien ilmoittautuneiden kesken arvotaan työtasolekin sopiva Bioproffa-keräysastia, arvoltaan n. 30 €.*

www.mustankorkea.fi/olenhyva

*) Säännöt verkkosivuillamme.

Kissanruoasta kukkamultaa

Kahden lajittelijan kokemuksia

Pysäytimme toimitusjohtajamme *Esko Martikaisen* sekä viestintä- ja asiakkuuspäällikkömme *Piia Ahon* kertomaan omista kierrätystottumuksistaan.

1. Milloin aloitit biojätteen lajittelun?

ESKO Vuonna 1990 hommasin silloiseen asuintaloomme lämpökompostorit, joita opettelin hoitamaan.

PIIA Vuonna 2003, kun muutin työn perässä Jyväskylän seudulle.

2. Mikä sai sinut aloittamaan?

ESKO Ekologin ja biologin koulutus sekä halu saada biojätteistä multaa pihan laittamiseen.

PIIA Opiskelun herättämä tietoisuus: ympäristöasiat kiinnostivat jo peruskoulussa.

3. Miten biojätteen lajittelu näkyy arjessasi?

ESKO Se on aivan rutiinia. Taloyhtiössämme on syväkeräysastiat ja kotona astiat joka jätelajille.

PIIA Lajittelu on osa perheen arkea. Astia-keräyksen helppous miellyttää.

4. Mikä motivoi jatkamaan?

ESKO Tieto siitä, että biojäte hyödynnetään! Monilla saattaa motivaatiota alentaa se, ettei tiedä, minne biojäte menee. Käytännössähän kaikki jätteet menevät hyödynnettäviksi; myös jäljelle jäävä sekajäte energiana jätevoimalassa.

PIIA Ajatus siitä, että arkisilla teoilla hoidan oman osuuteni. Isot virrat koostuvat pienistä puroista. Ja toki myös työn tuoma tieto siitä, mitä biojätteestä tehdään.

5. Mitä sanoisit heille, jotka eivät vielä lajittele?

ESKO Kannattaa aloittaa, vaikka se hiukan vaivannäköä vaatisikin. Sama koskee kaikkea lajittelua. Asialla on myös taloudellinen merkitys. Suomi voisi välttyä sakkomaksuilta, jos saisimme esimerkiksi muovipakkausten kierrätysasteen nousemaan tavoiteltuun 50 prosenttiin nykyisestä 30 prosentista.

PIIA Sanoisin, että pienilläkin teoilla on iso merkitys ympäristölle. Täällä Mustankorkean kotikulmilla biojätteestä syntyy kompostimultaa ja mm. jäteautojen polttoaineena käytettävää biokaasua.

6. Mikä on kotonanne yleisin biojäte?

ESKO Krantun kissamme eväät, jotka jäävät usein kuppiin kuivumaan.

PIIA Kahvinporot suodatinpusseineen – etätyön sivuvirtoja!

Juhlavuoden tapahtumia

Vuosi 2026 on biojätteen kiertokulun juhluvuosi. Tapahtumia ja tarinoita on luvassa pitkin vuotta: seuraa meitä somessa ja paikallislehdissä.

@mustankorkea
#mustankorkea

Asukaskysely

Selvitimme jälleen, mitä mieltä asukkaat ovat Mustankorkean palveluista. Kysely kertoi, että asiakastyytyväisyys on nousussa ja uudet digipalvelut auttavat arjessa. Kyselyyn vastasi lähes 1 100 asukasta, joista suurin osa asui Jyväskylässä omakoti- tai paritalossa.

Suosittelisitko Mustankorkeaa?

"Tunnollisimmin vastaajat kertoivat lajittelevansa biojätteen ja paperin (97%). Seuraavaksi eniten lajiteltiin paristoja (95%) ja lasipakkauksia (94%). Myös sähkölaitteet, kartonki ja metalli kierrätettiin hyvin (91%). Häntäpäässä tulivat vaaralliset jätteet (87%), muovipakkaukset (83%) ja vaatteet (54%)."

Top 5

Kiitokset (asteikko 1-5)

4,8 Jätteiden lajittelun merkityksellisyys (2024: 4,7)

4,6 Jäteastioiden tyhjennys sovitusti (2024: 4,4)

4,4 Asiakaspalvelu ja neuvonta (2024: 4,0)

4,3 Jätteiden lajittelun helppous (2024: 4,4)

4,2 Riittävä tieto lajittelusta Mustankorkealta (2024: 3,8)

Kehityskohteet (asteikko 1-5)

3,5 Laukaan pienjäteaseman riittävä aukiolo (2024: 3,5)

3,5 Hyötykeräyspisteiden siisteys (2024: 3,4)

3,6 Tieto siitä, mitä palveluita jätemaksulla tuotetaan (2024: 3,1)

3,7 Lajittelupihan hinnoittelun kohtuullisuus (2024: 3,8)

3,7 Jätehuollon kohtuuhintaisuus (2024: 3,8)

Asiakkaiden arviot lajittelupihasta

(asteikko 1–5)

	2026	2024
Lajitteluvalikoima	4,6	4,5
Hyvä asiakaspalvelu	4,7	4,5
Sujuva asiointi	4,4	4,4
Tyytyväisyys palveluun	4,4	4,3
Kotisivujen lajitteluohjeet	4,3	4,3
Siisteys	4,3	4,2

Asiakkaiden arviot Laukaan pienjäteasemasta

(asteikko 1–5)

	2026	2024
Hyvä asiakaspalvelu	4,6	4,4
Sijainti	4,5	4,3
Sujuva asiointi	4,4	4,3
Tyytyväisyys palveluun	4,4	4,3
Lajitteluvalikoima	4,4	4,1
Siisteys	4,3	4,1

21%

vastaajista
oli käyttänyt
OmaJätehuolto-
palvelua.

92%
sanoi jäteauton
kuljettajan
hoitavan työnsä
hyvin. (2024: 90 %)

34%

oli käyttänyt
lajittelupihan
itsepalvelu-
automaattia.

94%
piti
asiakaspalvelua
ystävällisenä.

Eniten käytetyt palvelut

97% Jäteastian tyhjennys- ja
kuljetuspalvelut (2024: 95 %)

76% Hyötykeräyspisteet
(2024: 67 %)

71% Lääkejätteiden vastaanotto
apteekeissa (2024: 53 %)

53% Vaarallisten jätteiden
vastaanotto (2024: 48 %)

50% Jäteneuvonnan materiaalit
(2024: 42 %)

Tietolähteet jäteasioissa (asteikko 1-5)

4,4 Mustankorkean
nettisivut (2024: 4,3)

4,0 Kotiin jaettavat oppaat
(2024: 3,8)

3,9 Puhelinasiakaspalvelu
(2024: 3,9)

3,8 Uutiskirje
(2024: 3,8)

3,8 Jätelasku
(2024: 3,5)

Ilta kierrätysautolla – kierrättämistä kotikulmilla

Mustankorkean kierrätysauto kiertää Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa keväisin ja syksyisin. Se ottaa asukkailta maksutta vastaan kodin vaaralliset jätteet ja sähkölaitteet. Jätteitä tuodessa kotiin kannattaa jättää hoppu ja hötkyily, ja mukaan ottaa malttia, joka luo turvallisuutta kaikille.

VIIME VUONNA kierrätysautolle tuotiin erityisesti maaleja ja vanhoja televisioita. Kun perustason tv-lähetykset loppuivat kesällä 2025, moni hankki uuden television ja toi vanhan kierrätykseen. Myös öljyt, paristot, loisteputket ja muut vaaralliset jätteet löysivät tiensä kierrätysautolle.

– Myös tunnistamattomia aineita tulee paljon. Niistä otamme pH-näytteet, jotka auttavat aineiden tunnistamisessa. Parasta olisi, kun vaaralliset jätteet toisi aina alkuperäispakkauksessa, kertoo Mustankorkean asiakaspalvelija **Piritta Tawast**.

ASUKKAAT KIITTELEVÄT palvelua, vaikka soraääniäkin kuulee. Säynäsalolainen **Erkki Seppänen** toi autolle öljyä ja rikkinäisiä sähkölaitteita ja kiittelee, että kierrätysauto tulee "ihan kotikulmille". Myös jyväskyläläinen **Anneli Harjula** on tyytyväinen.

– Tämä on parasta palvelua kaupunkilaisille. Ihmisiä on paljon ja jokaiselle jätelajille on omat keräyslaatikot, hän kiittelee.

Kritiikkiäkin tulee, kun kierrätysauto on kymmenen minuuttia myöhässä. "Ihan paskaa palve-

Kierrätysauton keräämä jätemäärä vuonna 2025 (*muutettu kiloista maaleiksi ja jääkaapeiksi)

4 600

maalipönttöä

= 55 100 kiloa vaarallista jätettä

460

jääkaappia

= 27 720 kiloa sähkölaitteita

Uutta!

Kierrätysauto pysähtyy keväällä 2026 ensimmäistä kertaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun parkkipaikalla Rajakadulla! Uusi pysähdyspaikka vastaa asukkaiden toiveisiin siitä, että kierrätysauto pysähtyy myös keskustan tuntumassa.

Pertti Valkonen toi kierrätykseen erilaisia jäteöljyjä. Pikkupoikana hän kävi kaatopaikalla etsimässä aarteita, kuten kuparia, messinkiä ja pulloja.

Piritta Tawast palvelee asiakkaita isolla sydämellä. "En halua olla kenellekään inhottava, kun käsken siirtymään sivummalle. Ennen vastaanoton alkamista alue on rajattu huomionauhalla, eikä sen sisälle saa tulla ennen kuin trukki on ehtinyt levittää astiat paikoilleen".

lua", toteaa eräs asukas. Tämän kokoisen konklaavin siirtyminen paikasta toiseen voi kestää ja sen lisäksi kierrätysastiat on saatava purkaa trukilla turvallisesti. Jätteitä vastaanotetaan vasta, kun kaikki on valmista. Etuajassa ei siis kannata tulla.

– Aikataulu on pyritty tekemään mahdollisimman hyvin ja kustannustehokkaasti. Siirtymään täytyy olla riittävästi aikaa, mutta toisaalta kaikkia yllätyksiä liikenteessä ei voida ennustaa, kertoo Mustankorkean logistiikkapäällikkö **Antti Anhava**.

KIERRÄTYSAUTO PYSÄHTYY jokaisessa aikataulun paikassa 1,5 tuntia, suosituimmissa jopa kolme tuntia. Jos ruuhkan haluaa välttää, kierrätysautolle ei kannata tulla ensimmäisen puolen tunnin aikana.

– Me emme karkaa täältä ja otamme vastaan kaikki sähkölaitteet ja vaaralliset jätteet, mitä

tuodaan. Mukaan kannattaa ottaa pientä malttia, se lisää meidän kaikkien turvallisuutta, toivoo vaarallisia jätteitä vastaanottava **Tommi Vuorinen**.

Mustankorkean kierrätysauton toiminta katetaan jätehuollon perusmaksulla, jonka kaikki asukkaat maksavat kerran vuodessa. Alun perin kierrätysauto keräsi vain kodin vaaralliset jätteet, mutta asukkaiden toiveesta siellä vastaanotetaan nykyään myös kotien sähkölaitteet, jotka ovat tuottajavastuullista jätettä. ♻️

Lue koko juttu

[mustankorkea.fi/ajankohtaista/
ilta-kierratysautolla](https://mustankorkea.fi/ajankohtaista/ilta-kierratysautolla)

Katso kierrätysauton aikataulut seuraavalta sivulta. >

Kierrätysauto

Parasta perusmaksulla

Kierrätysauto on jälleen liikkeellä toukokuussa! Tuo maksutta esimerkiksi kodin maalit, lakat, liimat, öljyt, loisteputket sekä sähkölaitteet, jotka toimivat verkkovirralla, paristoilla, akuilla tai aurinkoenergialla.

✓ Nämä vastaanotetaan kierrätysautolla

Tunnistat vaaralliset jätteet punaisista huomiomerkeistä.

Haitallinen

Hapettava

Syövyttävä

Syttyvä

Vakava terveysvaara

Myrkyllinen

Ympäristövaara

Teipatut paristot

Loisteputket

Tietokoneet ja älylaitteet

Pienet sähkölaitteet

Suuret sähkölaitteet

Kylmälaitteet

✗ Näitä ei vastaanoteta kierrätysautolla

Räjähtävä

→ Ilotulitteet, räjähteet, panokset ja ampuma-aseet poliisille

Paineenalaiset kaasut

→ Kaasupullot, säiliöt ja sammutinpullot niitä myyviin liikkeisiin

Vanhat lääkkeet ja lääkeruiskut

→ Apteekkeihin

Tyhjät maalipurkit

→ Metallin keräykseen

Tyhjät ja likaiset muovikanisterit, joissa ollut sisällä vaarallista ainetta

→ Sekajätteisiin täysin tyhjänä ilman korkkia

Painekyllästetty puu

→ Mustankorkean lajittelupihalle tai Laukaan pienjäteasemalle

Kierrätysauton aikataulu ja pysähdyspaikat

Leikkaa talteen!

Päivä	Kellonaika	Paikkakunta	Pysähdyspaikka	Osoite
ke 6.5.	16.30–19.30	Taulumäki	Jyväskylän ammattikorkeakoulun piha	Rajakatu 35
ti 12.5.	17.00–20.00	Palokka	Palokan voimisteluhallin viereinen P-alue (ent. Kodin Terra)	Palokanorsi 12
ke 13.5.	16.15–17.30	Lievestuore	St1 Lievestuore	Liepeentie 2
ke 13.5.	18.30–20.00	Toivakka	Kirkonkylä Toivakka (kirjaston ja Toivakkatalon välinen P-alue)	Iltauskontie 2
ti 19.5.	16.00–17.30	Tikkakoski	S-Market Tikkakoski	Tervaruukinkatu 1
ti 19.5.	18.30–20.30	Leppävesi	Tiituspohja, Leppäveden liikuntapuisto	Lintumäenkatu 1
ke 20.5.	16.00–17.30	Seppälä	Prisma Seppälä, Ahjokadun puoleinen P-alue	Ahjokatu 7
ke 20.5.	18.30–20.00	Vaajakoski	S-Market Vaajala, Rinki-piste	Asematie 1
ti 26.5.	16.00–17.30	Säynätsalo	Säynätsalo, vanha UPM:n P-alue	Puutie 2
ti 26.5.	18.30–20.30	Keljo	Keljon kauppakeskus, Citymarketin parkkipaikka	Kylmälahdentie 6
ke 27.5.	16.00–17.30	Korpilahti	SEO Korpilahti	Petäjävendentie 1
ke 27.5.	18.30–20.00	Muurame	Halpa-Hallin parkkipaikka	Setäläntie 3

Kaikilla pysähdyspaikoilla mukana kierrätyskoutsit!

Tule kysymään jätteiden lajittelusta ja kierrättämisestä. Kierrätyskoutsilla säävaraus!

Lue lisää: [mustankorkea.fi/kierratysauto](https://www.mustankorkea.fi/kierratysauto)

Jätehuoltoviranomaisen arki on päätöksiä, tarkastuksia ja seurantaa

Viranomaistehtävät

Jyväskylän seudun
jätelautakunta

- jätehuoltomääräykset
- jätetaksan hyväksyntä
- poikkeamispäätökset
- kiinteistöjen jätehuoltovelvoitteen seuranta

Palvelutehtävät

Mustankorkea Oy

- jätteiden keräys, kuljetus, vastaanotto ja käsittely
- jäteneuvonta ja tiedotus

Valvontatehtävät

kuntien ympäristö-
suojeluviranomaiset ja
Lupa- ja valvontavirasto

- jätehuollon valvonta

JÄTEHUOLTOVIRANOMAISTA VOISI ajatella kunnan jätehuoltojärjestelmän näkymättömänä taustavoimana. Työ ei näy samalla tavalla arjessa kuin jäteautot kadulla, vaikka työn vaikutus jätehuoltoon on suuri. Viranomaisen tehtävät perustuvat jätelakiin. Lain tarkoitus on varmistaa, että jätehuolto toimii alueella yhtenäisesti, tasapuolisesti sekä ympäristön ja terveyden kannalta turvallisesti.

Jätehuoltoviranomainen seuraa, että kaikki kotitaloudet ja vapaa-ajan asunnot ovat mukana jätehuollossa ja noudattavat jätehuoltomääräyksiä. Seurantaan käytetään jätehuoltorekisteriä, josta löytyvät tiedot kiinteistöjen jätehuollosta. Viranomainen tekee myös kompostointitarkastuksia kiinteistöille ja ylläpitää kompostointirekisteriä.

Lisäksi jätehuoltoviranomainen päättää jätehuoltomääräyksistä ja jätemaksuista. Viranomainen tekee päätökset myös tilanteissa, joissa halutaan poiketa jätehuoltomääräyksistä

tai kun jätemaksua pyydetään kohtuullistettavaksi. Viranomainen käsittelee myös jätemaksulaskuista tehtyjä kirjallisia oikaisupyynnöitä.

Työhön kuuluu myös jätehuollon palveluiden, määräysten ja maksujen kehittämistarpeiden selvittäminen. Kun jätelakiin tulee muutoksia, viranomainen arvioi miten muutokset toteutetaan käytännössä alueen jätehuollossa. [🔗](#)

Ympäristönsuojeluviranomaisella on myös oma rooli jätehuollossa:

Ympäristönsuojeluviranomainen valvoo, että jätelakia ja määräyksiä noudatetaan, ja puuttuu tilanteisiin, joissa jätehuollon velvoitteita laiminlyödään tai roskaantumista syntyy.

